

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Justitsministeren (Thestrup): Hermed har jeg den ære for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, forslag til lov om ændring af myndighedsloven. (Forældremyndighed og samkvemsret), forslag til lov om ændring af arveloven og forslag til lov om ændring af skifteloven.

For så vidt angår forslaget til lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forslaget til lov om ændring af myndighedsloven, er der tale om genfremsættelse af de lovforslag, der blev fremsat for folkettinget i maj 1968, og begge disse forslag er uændrede, bortset fra ikrafttrædelsesdatoen.

Under førstebehandlingen i maj lovede jeg at overveje en række spørgsmål, der var rejst af ordførerne og andre folketingsmedlemmer. I den offentlige debat i sommerens løb er der også fremkommet nye tanker, og vi har nu fået de endelige norske og svenske lovforslag, der ligeledes på nogle punkter kan give anledning til overvejelse. Når jeg alligevel har ment at burde genfremsætte lovforslagene uændret, skal det ikke tages som udtryk for en afstandtagen fra de tanker, der er kommet frem. Jeg vil på ingen måde afvise, at der på visse punkter kan foretages ændring af lovforslagene, og jeg vil meget gerne medvirke til, at vi i det udvalg, som jeg forventer vil blive nedsat, foretager en meget grundig behandling af alle tvivlsspørgsmål, så vi kan finde frem til den rigtige løsning. Jeg har imidlertid anset det for rigtigst, at disse spørgsmål drøftes indgående i folketingsudvalget, inden der tages beslutning om ændring af bestemmelser i lovforslagene. Også spørgsmålet om tilpasning af aldersgrænsen for adgangen til indgåelse af ægteskab uden forældrenes samtykke til en lavere myndighedsalder bør vi efter min mening se på i udvalget.

Forslagene til lov om ændring af arveloven og skifteloven indeholder ændringer

af rent teknisk art i forbindelse med ægteskabslovforslaget. Der skal også foretages ændringer i retsplejeloven, og der vil i løbet af kort tid blive fremsat forslag om ændring af retsplejelovens kapitel 42 om ægteskabs-sager og af reglerne om gennemtvungelse af samkvemsret.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslagene til velvillig behandling i det høje folketing.

Jeg har endvidere den ære for det høje ting at fremsætte forslag til lov om filmcensur.

Forslaget er en genfremsættelse af det forslag, som blev fremsat for folkettinget i maj 1968. Forslaget er uændret bortset fra ikrafttrædelsesdatoen.

Under førstebehandlingen i maj lovede jeg at overveje en række spørgsmål, der var rejst af ordførerne. Når jeg alligevel har ment at burde genfremsætte lovforslaget uændret, skyldes det, at jeg har anset det for rigtigst, at disse spørgsmål gøres til genstand for en grundig behandling i det udvalg, som jeg forventer vil blive nedsat, inden der tages beslutning om, hvorvidt der skal foretages ændringer i lovforslaget.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Endelig har jeg herved den ære for det høje folketing at fremsætte forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om retsafgift m. v.

Forslaget, der blev fremsat i sidste folketings-samling, men ikke færdigbehandlet, slutter sig til finansministerens forslag til lov om retsafgifter, idet det gennemfører en række ændringer i love under justitsministeriets område, der er nødvendiggjort af finansministerens forslag. Samtidig foreslås der indført en nyordning med hensyn til visse vederlag m. v. inden for retsplejen.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Poul Dam): Jeg har herved den ære at fremsætte for folketinget *forslag til lov om faste samlivsforhold og deres opløsning.*

Forslaget skal betragtes som et alternativ til justitsministerens forslag til lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, der nu er blevet genfremsat efter at have været fremsat første gang den 14. maj i år og underkastet første behandling her i tinget ti dage senere. Ved den lejlighed sagde jeg som ordfører for mit parti, at der efter min mening var brug for en fundamental nytænkning på dette område. En sådan nytænkning er søgt gennemført i det foreliggende forslag.

Grundsynspunktet bag det er — som også i min førnævnte ordførertale — at formålet med en ægteskabslov må være at beskytte parterne i fast etablerede samlivsforhold — ikke at indskrænke beskyttelsen til de samlivsforhold, der dokumenteres ved viesattester. Forslaget indeholder derfor regler om offentlig anerkendelse af faste samlivsforhold, som derved ligestilles med ægteskaber, og desuden som et forsøg regler om registrering af de såkaldte storfamilier.

Herudover afviger forslaget fra justitsministerens forslag på en række områder.

Forlovelseskapitlet er udeladt som forældet, adgangen til kirkelig vielse med borgerlig gyldighed foreslås afskaffet, og det samme gælder mæglingen i forbindelse med separation eller skilsmisse.

Ægteskabsbetingelserne er forenklet, og der indføres en ufravigelig aldersgrænse for indgåelse af ægteskab på 18 år; ens for mænd og kvinder, og uden krav om samtykke fra forældrene til personer under 21 år. Jeg skal for god ordens skyld bemærke, at dette sidste til en vis grad betegner en ændring af det standpunkt, som jeg skitserede i min ordførertale den 24. maj.

Med hensyn til separation og skilsmisse indeholder forslaget en række ændringer i forhold til såvel nuværende lovgivning som ministerens forslag. Der indføres således ubegrænset ret til separation på den ene ægtefælles begæring og en efterfølgende ret til skilsmisse efter et års separation. Derimod er der efter forslaget aldrig mulighed for at få skilsmisse uden forudgående separation. En ordning af denne art vil utvivlsomt begrænse den spænding, som kan føre ud i det rent desperate, der ofte præger de

personlige konflikter mellem ægtefæller. Den enklere adgang til separation vil være en sikkerhedsventil, der kan redde truede ægteskaber, og samtidig bidrage til hurtig afvikling af de ægteskaber, der under ingen omstændigheder kan reddes. I disse sidste tilfælde vil den foreslåede ordning kunne formindske bitterheden mellem ægtefæller, der skilles, hvad der er af største betydning for de børn, der er i ægteskabet. Det er forslagsstillerens opfattelse, at den skitserede ordning er mere ægteskabsvenlig og ikke mindst mere børnevenlig end gældende lov og end ministerens forslag.

Det samme formål — at afdramatisere ægteskabsopløsningen — ligger bag forslaget om, at spørgsmålet om underholdspligt og spørgsmålet om forældremyndigheden over børnene altid skal afgøres af retten og også altid kan ændres ved ny dom. Det vil være en ubetinget fordel, at hverken underholdspligt eller forældremyndighed kan indgå i de vilkår, som parterne handler sig til rette om.

Lovforslagets detaljer er på ingen måde udtømt hermed. Også på adskillige andre punkter afviger det fra justitsministerens forslag, men jeg skal herom henvise til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget.

Med disse ord tillader jeg mig at anbefale forslaget til både ministerens, folketingets og offentlighedens velvillige interesse. Det bryder med megen vanetænkning og kan måske ved første øjekast synes meget radikalt. Det tager imidlertid sit udgangspunkt i samlivsforholdene, som de faktisk er i det moderne samfund, og muliggør derfor en realistisk tilpasning af juraen til virkeligheden.

Ministeren for Grønland (A. C. Normann): Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om støtte til erhverv i Grønland.*

Forslaget er identisk med det forslag, der blev fremsat i tinget den 20. marts 1968. Dette forslag blev underkastet 1. behandling og derefter henvist til et udvalg.

Forslaget omfatter de former for støtte — lån og tilskud — der hidtil er ydet på basis af tekstanmærkninger til § 30 i de årlige finanslove og en med hjemmel i tekstanmærkningerne udstedt erhvervsstøttebekendtgørelse fra 1953. Endvidere om-